

Voorhoeve

In de komende weken, dus binnen een halve maand, moet er duidelijkheid komen over bevoorrading over de weg dan wel bevoorrading via de lucht. Men kan het op het huidige verlaagde niveau van activiteiten nog wel even uitzingen, maar dit kan niet langer dan nog een paar weken duren.

De heer **Janmaat** (CD): Mijnheer de voorzitter! De CD heeft altijd op het riskante militaire ondernemen gewezen, omdat een politieke oplossing ook van internationale zijde niet voorhanden is. Op het laatste richt ik nog even de aandacht, in het bijzonder die van de minister van Buitenlandse Zaken. Ik zal hem niet voorstellen, in het vervolg het Koerdisch parlement maar in Srebrenica te laten vergaderen. Maar ik wil hem vragen of er op internationaal niveau nog vooruitgang wordt gemaakt met het bereiken van een politieke oplossing in dat gebied. En als dat niet gebeurt, blijven die militaire problemen en moeilijkheden voorlopig nog wel bestaan.

Minister **Van Mierlo**: Zoals ik reeds gezegd heb, mijnheer de voorzitter, is er op dit moment geen uitzicht op een bereiken van een politieke oplossing.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van het Wetboek van Strafvordering en de Gratielwet (herziene gratieregeling en regeling inzake schadevergoeding voor voorlopige hechtenis (23960))**.

(Zie vergadering van 10 mei 1995.)

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat de heer Van Oven zijn amendement op stuk nr. 9 intrekt.

Artikel I, onderdeel A, wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Rabbae (stuk nr. 12, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de

aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de SP voor dit nader gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit nader gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 12 voorkomende nader gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

Onderdeel B wordt zonder stemming aangenomen.

De onderdelen C t/m I worden zonder stemming aangenomen.

Artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen IA t/m IV en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Doelman-Pel

Aan de orde is de behandeling van:

- **de Raming der voor de Tweede Kamer in 1996 benodigde uitgaven, alsmede aanwijzing en raming van de ontvangsten (24143)**.

De beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Rehwinkel, die zijn maiden-speech zal houden.

De heer **Rehwinkel** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Het past een nieuw kamerlid zich goed in het verleden te verdiepen. Ik ga meteen maar terug naar 1851. In dat jaar werd het volgende artikel 13 in het Reglement van orde van de Tweede Kamer opgenomen: "Jaarlijks vóór de sluiting der zitting, wordt de raming der in het volgende jaar voor de Kamer benodigde uitgaven door de Commissie voor de Huishoudelijke Aangelegenheden opgemaakt en

na in eene zitting met gesloten deuren door de Kamer te zijn vastgesteld, bij het betrokken hoofd van het Departement van algemeen bestuur ingezonden."

Mevrouw de voorzitter! De Kamer heeft pas in 1971 haar deuren geopend. Sindsdien kon bekend worden dat de regering een aantal keren van de hier vastgestelde Raming is afgeweken. In 1851 dacht men dat de zaak behoorlijk was geregeld ± naar men zich vleide, zoals het zo mooi heette ± zonder dat van "eenige inbreuk op het regt des Konings" sprake kon zijn. Recht van de Koning c.q. de regering of recht van de Kamer? Wij weten dat de discussie tot op de dag van vandaag voortduurt.

Enkele jaren geleden hebben Kamer en kabinet over de voorbereiding van hoofdstuk II van de rijksbegroting werkafspraken gemaakt. Opnieuw worden wij echter geconfronteerd met een verschil van inzicht tussen het Presidium en de minister van Binnenlandse Zaken. Er is geen overeenstemming over de zogenaamde regeerakkoord-taakstelling en een taakstelling in verband met de prijsontwikkeling. Stel dat wij vandaag het Presidium volgen. Mag er dan op grond van de werkafspraken van uit worden gegaan dat het kabinet de vastgestelde Raming zal overnemen zonder andere dan technische wijzigingen? Of heeft het Presidium aanwijzingen dat in het najaar eventueel het recht van amendement moet worden gehanteerd?

Het lijkt goed om de in artikel 10 van het Reglement van orde gestelde termijn van 1 mei aan te passen, waarbinnen, eerder dus dan in 1851, de Raming bij het kabinet moet zijn ingediend. Koppeling aan de kaderbriefbesluitvorming is gewenst. Er zou een zodanig nieuwe termijn moeten worden gekozen, dat degelijk overleg binnen de fracties mogelijk is. Mij is gebleken dat veel collega's zich bij de Raming betrokken voelen. Deze keer is zelfs sprake geweest van minder dan een week tussen het uitbrengen van het verslag en de plenaire behandeling van de Raming.

Mijn collega Zijlstra heeft bij de behandeling van de vorige Raming namens onze fractie gevraagd om dit jaar te rapporteren over het gebruik van het budget van 10.000, dat alle kamercommissies ter beschikking staat voor "Europese contacten". Dat is niet gebeurd. Het feit dat ik een